

Dokumentace datové sady (DS)

(Aktualizováno ke dni 28. 6. 2024)

Název DS:

Základní ukazatele národních účtů

Popis datové sady:

Datová sada obsahuje časovou řadu základních makroekonomických ukazatelů (hrubý domácí produkt, tvorba hrubého fixního kapitálu, hrubá přidaná hodnota a další) České republiky s ročními daty od roku 1990.

Datová sada je aktualizovaná obvykle v polovině roku s tím, že v lednu dalšího roku je zveřejňovaná opravená verze, navazující na notifikace vládních účtů.

Metodické poznámky

Datová sada obsahuje údaje o hrubém domácím produktu a dalších základních makroekonomických ukazatelích.

Jsou uvedeny jednotlivé ukazatele v absolutním vyjádření (v milionech Kč), a to v běžných cenách, stálých cenách předchozího roku a stálých cenách roku 2020. Dále jsou uvedeny meziroční indexy a indexy proti bazickému období 2020, vyjádřené v procentech.

Bazické období 2020 je používáno od zveřejnění dat v červnu 2024 a nahrazuje do té doby používaný bazický rok 2015. K přepočtu dat na nové bazické období dochází zhruba jednou za 4 – 5 let.

Hrubý domácí produkt (HDP) je klíčovým ukazatelem vývoje ekonomiky. Představuje souhrn přidaných hodnot jednotlivých institucionálních sektorů nebo jednotlivých odvětví v činnostech považovaných dle ESA za produktivní (tj. včetně služeb tržní i netržní povahy) a čistých daní na produkty (je tedy vyjádřen v kupních cenách). Z hlediska užití je HDP roven souhrnu konečné spotřeby (domácností, vlády a neziskových organizací sloužících domácnostem), tvorby hrubého kapitálu (fixního kapitálu a salda zásob a čistého pořízení cenností) a salda zahraničního obchodu.

Hrubá přidaná hodnota (HPH) představuje souhrn přidaných hodnot jednotlivých odvětví (tj. HDP bez čistých daní na produkty, jež nelze rozdělit mezi jednotlivá odvětví). Odvětvová struktura je uspořádána podle klasifikace CZ-NACE, která je obsahově shodná s evropskou klasifikací NACE Rev. 2.

Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) obsahuje hodnotu pořízení hmotného i nehmotného investičního majetku (koupeného, bezúplatně převzatého nebo vyrobeného ve vlastní režii), sníženou o hodnotu jeho prodeje a hodnotu majetku předaného bezúplatně. Patří sem i pořízení formou finančního leasingu. Cílem pořízení je vždy využívat tento investiční majetek při produktivní činnosti, včetně bydlení v obydlí jeho vlastníka. Fixním kapitálem jsou pouze aktiva používaná ve výrobě po dobu delší než jeden rok. Patří sem rovněž např. předměty pro vojenské účely, výdaje na výzkum a vývoj apod.

Podrobný popis ukazatelů národních účtů - https://apl.czso.cz/nufil/ESA_2010_CSU.pdf.

Další informace na stránkách ČSÚ - <http://apl.czso.cz/pll/rocenka/b1.metodika>.

Struktura dat:

Datovou sadu představuje CSV soubor, jednotlivé položky (tvořící sloupce) jsou zprava i zleva ohraničeny znakem ", oddělovačem položek je čárka, oddělovačem desetinné části tečka.

Každý statistický údaj tvoří jeden řádek souboru, zjištěná hodnota je ve sloupci *hodnota*.

Statistický údaj je definován z hlediska věcného (statistická proměnná a další dimenze), časového (referenční a v případě indexů i bazické období) a územního (území).

SLOUPEC	VYZNAM	POZNAMKA
idhod	unikátní identifikátor údaje Veřejné databáze ČSÚ	využije se v případě dotazu ke konkrétnímu údaji

SLOUPEC	VYZNAM	POZNAMKA
hodnota	zjištěná hodnota	v numerickém formátu, v případě, že se jedná o důvěrný údaj, je sloupec prázdný
stapro_kod	kód statistické proměnné	
esa_kod	kód ESA 2010	specifikuje základní makroekonomický ukazatel
sektor_cis	kód číselníku pro institucionální sektor	
sektor_kod	kód položky číselníku pro institucionální sektor	upřesňuje institucionální sektor, v případě této datové sady u výdajů pro konečnou spotřebu, pokud je prázdný, jedná se o všechny sektory
oceneni_cis	kód číselníku pro ocenění	pokud je prázdný, jedná se o běžné ceny
oceneni_kod	kód položky číselníku pro ocenění	pokud je prázdný, jedná se o běžné ceny
casz_cis	kód číselníku pro bazické období	pokud je prázdný, jedná se o absolutní údaje
casz_kod	kód položky číselníku pro bazické období	vymezuje typ indexu (meziroční, bazický), pokud je prázdný, jedná se o absolutní údaje
rok	rok referenčního období	ve formátu RRRR
rok_baz	rok bazického období	vymezuje bazické období, ke kterému se údaje porovnávají, pokud je prázdný, jedná se o absolutní údaje
uzemi_cis	kód číselníku pro referenční území	97 – stát
uzemi_kod	kód položky číselníku pro referenční území	19 – Česká republika
stapro_txt	text statistické proměnné	
mj_txt	text měřicí jednotky	
sektor_txt	text položky číselníku pro institucionální sektor	upřesňuje institucionální sektor, v případě této datové sady u výdajů pro konečnou spotřebu, pokud je prázdný, jedná se o všechny sektory
oceneni_txt	text položky číselníku pro ocenění	
casz_txt	text položky číselníku pro bazické období	vymezuje typ indexu (meziroční, bazický), pokud je prázdný, jedná se o absolutní údaje
uzemi_txt	text území	

Použití číselníků a referenční údaje:

Pro identifikaci (definování) každého statistického údaje se využívá Statistický metainformační systém ČSÚ (SMS), a to subsystem SMS-UKAZ (statistické proměnné) a SMS-KLAS (statistické číselníky a klasifikace).

V datové sadě jsou použity kombinace statistických proměnných (ukazatelů) a institucionálních sektorů:

stapro_kod	esa_kod	sektor_cis	sektor_kod	stapro_txt	sektor_txt
9988	B.1*g			Hrubý domácí produkt	
9992	B.1g			Hrubá přidaná hodnota	
10009	D.21			Daně z produktů	
10010	D.31			Dotace na produkty	

10013	P.1			Produkce	
10014	P.2			Mezispotřeba	
10000	P.3			Výdaje na konečnou spotřebu	
10000	P.3	5158	15000	Výdaje na konečnou spotřebu	Neziskové instituce sloužící domácnostem
stapro_kod	esa_kod	sektor_cis	sektor_kod	stapro_txt	sektor_txt
10000	P.3	5158	14000	Výdaje na konečnou spotřebu	Domácnosti
10000	P.3	5158	13000	Výdaje na konečnou spotřebu	Vládní instituce
5878	P.3+P.5			Hrubé domácí konečné výdaje	
10001	P.5			Tvorba hrubého kapitálu	
9991	P.51g			Tvorba hrubého fixního kapitálu	
10002	P.53			Čisté pořízení cenností	
10003	P.6			Vývoz (v pojetí národních účtů)	
10004	P.7			Dovoz (v pojetí národních účtů)	

Číselník pro ocenění – kód číselníku ČSÚ 7603

oceneni_cis	oceneni_kod	oceneni_txt
7603	L	ceny předchozího roku (průměrné)
7603	P	stálé ceny
		běžné ceny

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=7603&typdat=0&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=7603&typdat=0&cisjaz=203&format=0

Číselník pro typ bazického období – kód číselníku ČSÚ 7626

casz_cis	casz_kod	casz_txt
7626	B	předchozí období
7626	Z	průměr bazického roku

CSV: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=7626&typdat=0&cisjaz=203&format=2

XML: https://apl.czso.cz/iSMS/do_cis_export?kodcis=7626&typdat=0&cisjaz=203&format=0

Časové vymezení

Datová sada obsahuje roční údaje ve formátu RRRR. Časová řada začíná rokem 1990.